

سوء رفتار علمی در تحقیقات و نقش پرستار

مریم جدید میلانی^۱، محمدرضا حیدری^۲، مژده سالاری مدوار^۳

۱. استادیار، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه شاهد (نویسنده مسئول)

۲. استادیار، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه شاهد

۳. کارشناس ارشد مدیریت فناوری اطلاعات، دانشگاه شاهد

مقدمه: سوء رفتار علمی عبارت از نقض کدهای استاندارد رفتار علمی و رفتار اخلاقی در پژوهش های علمی و حرفه ای است. در این مطالعه کتابخانه ای به مرور معرفی ابعاد مختلف سوء رفتارهای علمی در تحقیق که پژوهشگران پرستار با آن مواجه هستند پرداخته شده است.

یافته ها: سوء رفتار علمی یک پدیده چند وجهی است و می تواند بر روی عملکرد پرستاران و همچنین بر روی بیماران تاثیر بگذارد. سوء رفتار علمی میتواند قبل، حین و بعد از مطالعات تحقیقی روی دهد و آن را می توان به انواع مختلفی مانند تحریف متون؛ استفاده از مشارکت کنندگان فاقد شرایط؛ انجام ناقص پروتکل تحقیق؛ سرقت ادبی؛ اجازه نگرفتن برای انجام تحقیق یا نگرفتن رضایت نامه از تک تک آزمودنیها تقسیم بندی کرد. در یک مطالعه توصیفی بر روی ۲۶۶ نفر که اکثر آنها پرستار گواهینامه دار بودند ۵ نوع سوء رفتار در تحقیق شناسایی شد که شامل نقض پروتکل، نقض رضایت نامه، تحریف، جعل و تضاد منافع بودند. برای اجتناب از سوء رفتار علمی باید از دستورالعملهای اخلاقی تبعیت شود و همه مراحل ضروری برای پیشگیری از آسیب به مشارکت کنندگان در نظر گرفته شود. سازمانهای مختلف برای کمک به کاهش یا شناسایی سوء رفتار علمی اصولی را ارائه کرده اند. محققین، هماهنگ کنندگان مطالعات بالینی، یاری کنندگان مطالعات بالینی، پایشگران و کارکنان باید نسبت به هر عملی که بتواند منجر به سوء رفتار علمی شود هوشیار باشند و هر گونه انحرافی را به مسئولین مربوطه گزارش نمایند. پرستاران مشتریان تحقیق به شمار می آیند. این گروه از پرستاران باید به داده های گزارش شده در مطالعات اعتماد داشته باشند. علاوه بر این پرستاران خودشان ممکن است هدایت مطالعه را بر عهده داشته یا در کارآزمایی بالینی مشارکت داشته باشند. پرستاران چه خود وظیفه انجام مطالعه را بر عهده داشته باشند و چه به دیگران در انجام مطالعه کمک کنند باید این نکات را به خاطر داشته باشند:

- ۱- خط مشی سازمان نسبت به تحقیق ۲- اطمینان حاصل کردن از اینکه تحقیق مورد تصویب موسسه قرار گرفته است. ۳- نقش پرستار در گرفتن رضایت آگاهانه از مشارکت کنندگان ۴- آگاهی از نحوه چگونگی گزارش هر گونه انحراف ۵- نقش پرستار در گردآوری داده ها
- ۶- چگونگی گزارش موارد مشکوک به سوء رفتار علمی ۷- توجه به اصول اخلاق تحقیق ۸- اطمینان حاصل کردن از اینکه تمام اقدامات حفاظت از حقوق مشارک کنندگان و ایمنی آنان رعایت شده است. پرستارانی که در مطالعات تحقیقی به فعالیت میپردازند باید به یاد داشته باشند که اولویت اول بیمار است. بیمار باید حق انتخاب برای ورود به مطالعه را داشته باشد. باید اطلاعات بیمار محرمانه بماند و نامی از وی در گزارشات ذکر نشود. هر گونه تلاشی برای پیشگیری از آسیب به بیمار باید انجام گیرد و هر گونه خطر یا نفع احتمالی در نظر گرفته شود.

نتیجه گیری: هرچند اکثر مطالعات بر اساس دستورالعملها و سیاست های ایمنی انجام میشوند اما پرستاران خود نیز باید نسبت به فرایند تحقیق یا نقش خود در تحقیقات آگاهی داشته باشند.

کلیدواژه ها: سوء رفتار علمی، پرستار، تحقیق، اخلاق